

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Elżbieta Wawer

w sprawie **K. G.** skazanego z art. 178a § 1 i 4 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 28 listopada 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie

z dnia 17 marca 2023 r., sygn. akt X K 803/22

uchyla powyższy wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w całości i w tym zakresie przekazuje sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 marca 2023 r., sygn. akt X K 803/22, Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie:

- I. w ramach czynu zarzucanego w punkcie 1, oskarżonego K. G. uznał za winnego tego, że w dniu 7 listopada 2021 r. w W. na ul. Al. [...], znajdując się pod wpływem środka odurzającego w postaci kannabinoli, prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki T. o nr rej. [...], przy czym czynu

tego dopuścił się w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo:

- wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie o sygn. akt V K [...], który uprawomocnił się z dniem 30 marca 2021 r.,

- wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 29 września 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV K [...], który uprawomocnił się z dniem 7 października 2021 r.

i za to na podstawie art. 178a § 1 i 4 k.k. skazał go, a na podstawie art. 178a § 4 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;

II. w ramach czynu zarzucanego w punkcie 2, oskarżonego K. G. uznał za winnego tego, że w dniu 7 listopada 2021 r. w W. na ul. Al. [...], posiadał wbrew przepisom ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, środek odurzający w postaci 0,89 grama netto ziela konopi innego niż włókniste i za to na podstawie art. 62 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii skazał go i wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone w punktach I i II kary pozbawienia wolności i wymierzył oskarżonemu K. G. karę łączną 10 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

V. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu [...] w wysokości 10 000,00 (dziesięciu tysięcy złotych).

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia w przedmiocie przepadku, zaliczenia na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie oraz w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego wyroku żadna ze stron nie wywiodła apelacji i uprawomocnił się on w dniu 25 marca 2023 r. (k. 212).

Od tego orzeczenia kasację wywiodł Prokurator Generalny, który zaskarżył je w zakresie rozstrzygnięcia o karze łącznej zawartego w pkt. III części dyspozytywnej, na niekorzyść oskarżonego K. G., zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 387 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 387 § 1 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wniosku

oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie mu określonej kary bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, pomimo iż wniosek ten został sformułowany z rażącą obrazą art. 86 § 1 k.k., polegającą na orzeczeniu wobec oskarżonego kary łącznej w wymiarze 10 miesięcy pozbawienia wolności, w wyniku połączenia kary 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za czyn opisany w pkt. I części dyspozytywnej oraz kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za czyn opisany w pkt. II części dyspozytywnej, tj. poniżej dolnej granicy ustawowego wymiaru kary łącznej, w sytuacji, gdy zgodnie z treścią wskazanego przepisu prawa materialnego, sąd winien wymierzyć karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie w zaskarżonej części i przekazanie sprawy wymienionemu sądowi w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Zgodnie bowiem z art. 86 § 1 k.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 24 czerwca 2020 r., sąd wymierza karę łączną w granicach powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do (co do zasady) ich sumy. Oznacza to, że w analizowanej sprawie niedopuszczalne było orzeczenie kary łącznej na zasadzie pełnej absorpcji. Oba z przypisanych oskarżonemu przestępstw, za które wymierzono kary jednostkowe objęte następnie węzłem kary łącznej, zostały wszak popełnione w dniu 7 listopada 2021 r. Powyższe oznacza, że zaskarżone rozstrzygnięcie w przedmiocie kary łącznej zapadło z rażącą i bez wątplenia mającą istotny wpływ na treść wyroku obrazą art. 86 § 1 k.k. Oceny tej nie zmienia okoliczność, że zaskarżony kasacją wyrok został wydany w następstwie uwzględnienia tzw. wniosku o dobrowolne poddanie się karze, złożonego przez oskarżonego w trybie art. 387 § 1 k.p.k. Jest oczywiste, że przed wydaniem rozstrzygnięcia w przedmiocie ww. wniosku, sąd jest zobowiązany wnikliwie zweryfikować wszystkie warunki jego dopuszczalności. Jednym z nich jest zaś zgodność zawartych we wniosku propozycji, w tym również co do wymiaru kary lub środków karnych, z obowiązującymi przepisami prawa karnego materialnego. W sytuacji, w której treść wniosku tychże regulacji

prawnych nie respektuje, obowiązkiem sądu jest bądź to uzależnienie swojej decyzji o uwzględnieniu wniosku od dokonania w nim zmiany konwalidującej dostrzeżoną wadliwość (art. 387 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie w dalszym ciągu sprawy na zasadach ogólnych (tak trafnie Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 18 maja 2022 r., I KK 16/22). W niniejszej sprawie sąd *meriti* bez wątpienia powyższego obowiązku nie dopełnił, czym naruszył także wskazane w kasacji przepisy procesowe.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uznał kasację za oczywiście zasadną i uwzględniając ją na posiedzeniu przeprowadzonym w trybie art. 535 § 5 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok w całości i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie w tym zakresie, a więc w całości, do ponownego rozpoznania. Pomimo bowiem tego, że autor kasacji wskazał, że zaskarża wyrok jedynie w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej i w tym zakresie domagał się jego uchylenia, to jednak treść zarzutu jednoznacznie wskazuje, że pomimo tej deklaracji, przedmiotowe orzeczenie zaskarżono w istocie w całości. W kasacji został wszak podniesiony zarzut rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 387 § 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 387 § 1 k.p.k., a należy mieć na uwadze fakt, że tzw. wniosek oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze stanowi niepodzielną całość, a tym samym sąd nie może go uwzględnić jedynie w części. Oznacza to również, że brak zgody oskarżonego na wskazaną przez sąd modyfikację wniosku, choćby dotyczył tylko jednego z elementów wniosku, uniemożliwia wydanie wyroku w trybie konsensualnym określonym w treści art. 387 k.p.k. i wywołuje konieczność prowadzenia rozprawy głównej na zasadach ogólnych.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy, należy wskazać, że brak zgody oskarżonego na wymierzenie mu kary łącznej wyższej niż pierwotnie zaproponowana kara 10 miesięcy pozbawienia wolności, wywołałby konieczność odmowy uwzględnienia wniosku i prowadzenia rozprawy na zasadach ogólnych. W związku zaś z tym, że nie można wykluczyć, iż taka sytuacja zaistnieje w toczącym się po uchyleniu tego orzeczenia postępowaniu ponownym, niezbędne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w całości.

Po przeprowadzeniu stosownego postępowania sąd *meriti*, pamiętając w szczególności o relewantnym w tej sprawie brzmieniu regulacji wyznaczającej zasady wymiaru kary łącznej, wyda wyrok respektujący standardy sprawiedliwości

prawnomaterialnej i proceduralnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

[SOP]

[ał]